

Briselē, 24.10.2016.
COM(2016) 688 final

2013/0013 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,
ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,
par

**Padomes nostāju par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas pieņemšanu, ar kuru
atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1192/69 par kopīgiem noteikumiem uzskaites
normalizēšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumos**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas pieņemšanu, ar kuru atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1192/69 par kopīgiem noteikumiem uzskaites normalizēšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. KONTEKSTS

Komisija 2013. gada 30. janvārī pieņēma visaptverošu tiesību aktu priekšlikumu paketi ar sešiem priekšlikumiem, kuru mērķis ir nodrošināt kvalitatīvākus un daudzveidīgākus dzelzceļa pakalpojumus Eiropā.

Lai padarītu dzelzceļu par pievilcīgāku izvēli pasažieriem un veicinātu pārvadājumu novirzīšanu uz dzelzceļu, ir vajadzīgi pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes uzlabojumi. Ierobežotos publiskā sektora līdzekļus var izmantot labāk un ilgtspējīgāk.

Paketes mērķis ir veicināt inovāciju ES dzelzceļos, lai tie atbilstu lietotāju gaidām. Tas tiek īstenots trīs dažādos un savstarpēji saistītos veidos:

- (1) atverot iekšzemes pasažieru pārvadājumu tirgus konkurencei un par konkursus sabiedrisko pakalpojumu līgumiem padarot obligātus;
- (2) stiprinot infrastruktūras pārvaldītāju neatkarību, lai tie kontrolētu visas dzelzceļa tīkla pamatfunkcijas, un visiem nodrošinot taisnīgu piekļuvi dzelzceļam;
- (3) stiprinot ES Dzelzceļa aģentūras lomu, padarot to par "vienas pieturas aģentūru", kura izdod ES mēroga atļaujas ritekļu laišanai tirgū, kā arī ES mēroga drošības sertifikātus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem.

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei

(dokuments COM(2013) 26 final – 2013/0013 COD):

2013. gada 31. janvāris

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums:

2013. gada 11. jūlijs

Reģionu komitejas atzinuma datums:

2013. gada 8. oktobris

Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums):

2014. gada
26. februāris

Padomes nostājas pieņemšanas datums:

2016. gada 17. oktobris

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Komisijas priekšlikuma atcelt Regulu (EEK) Nr. 1192/69 par kopīgiem noteikumiem uzskaites normalizēšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumos vispārējais mērķis ir novērst ES tiesību sistēmas nekonsekvenci un saskaņā ar Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) mērķiem veicināt vienkāršošanu, atceļot tiesību aktu, kas tagad ir novecojis.

Regula (EEK) Nr. 1192/69 ir pretrunā patlaban spēkā esošajām tiesību normām un nav saderīga ar tām vairāku iemeslu dēļ.

- Tā kā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi ir jāpārvalda saskaņā ar principiem, kas attiecas uz komercsabiedrībām, nav pieļaujama valsts kompensācija par apdrošināšanu, pensijām vai citiem administratīviem izdevumiem (izņemot kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu). Šis princips ne tikai ir ieviests ar Līguma noteikumiem par valsts atbalstu, bet tas ir arī konkrētāk izklāstīts "Vadlīnijās valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem" (2008/C 184/07).
- To dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu uzskaitījums, kuriem ir tiesības pretendēt uz kompensāciju saskaņā ar regulu, un to kompensācijas veidu klasifikācija, ko var izmaksāt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, prasa, lai notiktu infrastruktūras pārvaldības integrācija dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbībā, un tas neatbilst būtisko funkciju nošķiršanas un uzskaites nodalīšanas principiem.
- Regula nosaka tiesības pretendēt uz kompensāciju tikai 40 dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem. Tās pieņemšanas laikā tas nešķita problemātiski, jo vēsturiskie dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi konkurēja tikai ar citiem transporta veidiem, nevis ar citiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem. Tomēr liberalizēta tirgus kontekstā, kad dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi tieši konkurē ar tradicionālajiem monopoliem, finansiālas kompensācijas piešķiršana tikai konkrētiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem vairs nav pamatota. Ja finanšu nosacījumi dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem atšķiras (regulas rezultātā), jaunienācējiem nav nodrošināti nediskriminējoši piekļuves nosacījumi. Piemēram, jaunienācējiem var būt grūtības piesaistīt darbiniekus no vēsturiskajiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas var piedāvāt labvēlīgākus pensiju nosacījumus, izmantojot subsīdijas, ko saņem saskaņā ar regulu.
- Tikai kompensācijas maksājumi saskaņā ar regulas IV kategoriju (pārbrauktu vju aprīkojuma izmaksas) ir saderīgi ar spēkā esošajiem tiesību aktiem. Šie maksājumi ir izmaksas, kas saistītas ar infrastruktūras pārvaldītāja funkcijām, kurš saskaņā ar Direktīvas 2012/34/ES 8. pantu var saņemt valsts finansējumu. Tāpēc šīs regulas noteikumi, kas attiecas uz IV kategorijas maksājumiem, ir lieki.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

Nostāja, kuru Padome pieņēma pirmajā lasījumā 2016. gada 17. oktobrī, atbalsta galvenos Komisijas priekšlikuma mērķus, pat ja Padome vienojās atlikt to regulā minēto noteikumu atcelšanu, kuri attiecas uz IV kategorijas uzskaites normalizēšanu, kā noteikts minētās regulas IV pielikumā. Tādēļ tie jāturpina piemērot līdz 2017. gada 31. decembrim.

4. SECINĀJUMS

Komisija piekrīt Padomes ieņemtajai nostājai, tādējādi ļaujot Eiropas Parlamentam pieņemt galīgo tekstu otrajā lasījumā. Komisija uzskata, ka gan tirgus, gan tehnisko pīlāru pieņemšana ļautu maksimāli palielināt ieguvumus dzelzceļa transporta nozares pakalpojumu kvalitātes, efektivitātes un konkurences ziņā.